

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 25.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere armonice.

Intr'o tabără.

Sibiu, 24 April n.

Ungaria nu pöte fi guvernată nici pe un moment în mod absolutistic, ori în mod estraparlamentar! — Așa scria zilele trecute o föie, nu opozițională, ci hiperguvernamentală, pe al cărui sprijin s'au rãzmat tóte guvernele ungare din trecut, și se vor puté răzima, sigur, și cele din viitoriu, tóte, fie luate din ori-ce partid, cu ori-ce program politic, realizabil ori nerealisabil. Înțelegem ziarul „Pester Lloyd”, care a ținut și va ținé totdeauna cu — cel mai tare!

Că de ce nu va puté fi guvernată Ungaria nici măcar o zi întrégă în mod absolutistic ori fără parlament? A spus-o asemenea numitul ziaru. Intai, pentru-că la acest ultim pas nu va stătu Majestatea Sa, cel mai constituțional domnitor al lumii, și al doilea, pentru-că dacă s'ar și face vre-o încercare în direcțiunea acésta, întréga „națiune” ar fi una și nedespărțită, într'o singură tabără, firește, contrară Corónei!

Va să zică, și cea mai liberală, mai guvernamentală, și la aparență mai dinastică föie o spune pe față, că în privința aspirațiilor magiare, în privința pretensiunilor magiare, nu s'ar despartea de vedea într-o singură conștientă „națiune”, și că la un moment dat pot să fie toți împreună într'o operă, pentru-ca împreună să lupte pentru dobândirea lor.

Același mers de idei îl are și Kossuth, care într'un articol de ziaru mai recent, publicat în ziarul „Budapest”, în tre mediteză asupra sorții ce o va avea adresa coaliției, după ce va ajunge să se voteze. Kossuth e convins, că Copna va da adresei rezolvare negativă. Dar în cazul acesta crede, că întregul parlament nu va face parte din coaliție, vor trece în coaliție dacă adresa va fi respinsă, ori nebagată în sémă.

Lucrul nu e imposibil, și noi am prevestit de mult, că o astfel de eventualitate pöte să suprindă pe cei de la Viena, în care cas apoi nu va puté să

urmeze alta, de cât împlinirea cererilor magiare. Pentru-că cei patruzeci de deputați croați și cei zece naționalisti din Ungaria, rămași în cazul acesta ca opoziție în dietă, ce vor puté să facă, cum vor puté să apere interesele Corónei față cu patrusute de Magiari?

Credem însă că lucrurile totuși nu vor sjunge aci, ca întréga națiune magiară să se pună pe picior de răboiu în contra Corónei, din motivul, că însași Coróna va căuta să evite o înăsprire a raporturilor în așa măsură, ca tréba să ajungă la frângerea pâinii. Aceea ce se pöte da, le va da Coróna Magiarilor, ear' aceea ce nu se pöte da, vor înțelegé de la o vreme și Magiarii, că înzadar mai cer și reclamă, pentru-că n'au să primescă, — cel puțin de astădată — nu!

În interesul bine priceput al țării întregi am dorit, cu acest act de cumințenie să l'facă fără amânare domnii din opoziția coalițată, și să renunțe deocamdată la tot ce Coróna declară că nu pöte să dea, pentru-că repetăm de nou, ori ce întârziere în rezolvarea în mod mulțumitor a crizei ungare mărește primejdia ce amenință țera în cele economice, și ne duce pe toți cu pași repezi și siguri spre ruina materială. Și atunci apoi cu adevărat, toți vom fi într'o tabără, însă într'o tabără pe care nimeni nu o va băga în sémă, de care nimeni nu se va teme!

Soluția. Se scrie de la Viena, că Majestatea Sa va veni după sărbătorile Paștilor de nou la Budapesta, unde negreșit va da rezolvare crizei magiare, fie și numai în mod provisoriu. Majestatea Sa vine de astădată cu programul gata, și fără a mai asculta părerea cuiva, va da ori lui Széll, ori lui Andrássy însărcinarea să formeze noul cabinet pe baza programului Corónei. Dacă coaliția nu acceptéază programul Corónei și astfel zădărnicește formarea noului cabinet din șirele opoziției, atunci altcineva va fi încredințat cu formarea cabinetului, din șirele minorității. Natural, că un astfel de guvern va fi apoi majorizat în dietă la prima ocaziune, împrejurare de care se ține cont, și de aceea dieta

va fi numai de cât prorogată în cazul acesta, până la toamnă, ear' noul guvern va fi lăsat să guverneze până atunci fără parlament. Să crede însă, că dacă noul guvern, fie luat și din șirele minorității, se va prezenta în dietă și va espune aci programul Corónei, mulți din opoziție vor trece în tabéra guvernului și astfel se va forma un nou partid guvernamental. Adică, să fie programul Corónei atât de conciliant!

Adresa. La discuția asupra adresei vor participa după-cum suntem informați, și deputații naționali români, cari au de cuget să prezente un proiect propriu de adresă. Într'parte apoi și Creștii l'au desbatere, ear' din partidele magiare din dietă va vorbi și de altă parte unii, pentru-ca înțelegerea se nu tréba prea mult.

A fost!... Într'o întrunire publică ținută în Viena deputatul austriac Adamann a atins în vorbirea sa criza ministerială din Ungaria, formulându-și părerea asupra situației astfel:

„Hotărit, că trebuie să rămănem pe lângă punctul de vedere al unității armatei, pentru-că aici nu se pöte presunpa să cheltuim pentru o armată care svențial pöte să fie folosită și în contra noastră. Pentru-că pöte să vină vremea, când și asta se pöte întâmpla. Parlamentul austriac în privința acestor lucruri și a spus, că „până aici, și nu mai departe”. În Ungaria situația e încă nesigură. Așa cred, că domnitor de acolo le pare rău că au mers atât de departe, ear' retragerea nu e atât de ușoră. Au recurs la planul provizoriului de doi ani, dar' mulțumită Domnului, împăratul nu l'a acceptat. Și noi pretindem aceea, ca lucrul să fie adu odată în curat. Un lucru e sigur, că dualismul — a fost numai! Așa nu mai pöte merge. Și dacă totuși s'ar întâmpla să cedeze Coróna, atunci s'a isprăvit cu monarhia, își termină existența. Curajul, șovinismul și trivolitatea Magiarilor s'au crescut imens de mare, ear' noi Austria îi nu vom suferi mult această stare de lucruri”...

S'a votat apoi o rezoluțiune de înțelesul că desfacerea de către Ungaria să se facă numai de cât!

Chestia Galgöczy. Articolul publicat în ziarul berlinez „Germania”, despre care am făcut pomenirea „noi” în numărul trecut, a făcut senzație mare chiar și în cercurile militare de la Viena; dar' după-cum se scrie de acolo, înțelesul articolului nu e acela pe care au căutat să l'îl dea zărele magiare, că adecă generalul Galgöczy, e designat să fie ministru-president ungar, care va avé să guverneze în mod absolutistic, ori că ar fi designat pentru postul de comandant-suprem al honvezimii, ci e designat de ministru de honvezi în noul cabinet ungar care se va forma!

Biserica ortodoxă a României.

În România de astăzi sunt două metropolii și șese episcopii. Cele trei din Muntenia se țin canoniciește de Metropolia Ungro-Vlahiei, din București, ear' cele din Moldova de Metropolia Moldovei și Sucevei din Iași.

În metropolia Ungro-Vlahiei primul metropolit a fost Iachint, orânduit aici de Patriarhul de Constantinopol în anul 1359. Jurisdicțiunea sa bisericăscă se întindea în afară de țara țără și asupra tuturor Românilor din Ungaria și Transilvania, ceea-ce se vede din titlatura de metropolit al Ungro-Vlahiei și Ezerh și Plainurilor. Numărul metropoliților de atunci și până acum este de 57. Astăzi părăsesc această eparchie I. P. S. metropolit Iosif Gheorgh'ian.

Acastă eparchie are șapte județe cu nouă protierei, din cari doi în București. Numărul bisericilor din comunele urbane e de 229, al parohiilor 145, al supranumărarilor 172, al diaconilor 17. Numărul bisericilor din comunele rurale este de 1451, al parohiilor 878, al supranumărarilor 352. Mănăstiri de călugări sunt 6 și 4 schituri cu 246 călugări și 37 frați, mănăstiri de călugărițe sunt 7, cu 563 călugărițe și 84 surori.

La câțva timp după înființarea metropoliei Ungro-Vlahiei s'a înființat și Episcopia Rîmniceului-Noului Severin. Ca primul episcop, cu titlul de metropolit, a fost Danil Critopol, cu numele de Antim. Prima mențiune istorică despre acest metropolit al Sivariciului o avem în anul 1370. Numărul episcopilor până acum este de 43. În timpul de față, în fruntea acestei eparchii se află ca păstoriu P. S. Atanasie Mironescu.

FOIȘORĂ

Cina cea de taină.

De Carmen Sylva.

Zise Crist: „O să mă vëndă
Unul dintre voi!” Și-amară
L-a pătruns atunci durerea
Pe-ucenici, și l' întrebară:
Domne, eu?

Și Ioan nestrămutatul,
Vai, și Petru, plin de spaimă
Și împrejur din nou cu toții
Tremurând pe rënd îngaimă:
Domne, eu?

Ce să zic atunci eu, biata,
Eu cu inima mea slabă —
Când și cei tari în credință,
Când și însași stânca n'trebă:
Domne, eu?

Joc și învățatură.

Se face de obicei deosebire între joc și învățatură.

Când vezi un copil că citește din carte zici că învață. Când vezi că pune una peste alta niște petricele și compune un fel de casă de pildă, zici că se jöcă.

Dacă este în adevăr deosebire între aceste două lucruri, atunci a' este deosebire trebuie să se păstreze și la alte exemple.

Să vedem.
Când citește din carte — din cartea de școală — nu mai rămăne îndoiială că învață. Cel puțin așa se zice. Deci trecem la celalalt fel de exemple.

Un copil a luat un briceag și cioplește o bucată de lemn. Sau, a luat un crelon sau un condeiu și trage pe hârtie ori pe placă fel de fel de linii. Sau a luat un ciocan și bate în pământ sau într'o scândură un cui. Sau a luat niște fôrfece și taie hârtii. Sau îndoiie niște hârtii de face cocoșei, ori face o chivară de hârtie, etc., etc.

Ce face în aceste casuri copilul? Se jöcă? Tu zici că se jöcă, pentru-că socotești că trebuințele copilului sunt aceleași ca ale tale. Zici că se jöcă fiind-că ceea-ce face el nu e

ceva ce îți folosește tie. Zici că se jöcă, pentru-că nu vezi nic' un folos într'o astfel de lucrare. Tu pui copilul în locul tău. Tu știi că dacă te-ai apuca tu să faci asemenea lucruri, ai perde vremea în zadar.

Și în adevăr, tu om desăvârșit, dacă te-ai apuca să-ți petreci ceasurile îndoiind hârtii ori făcând cocoșei, ori făcând căsuțe de petricele, pentru tine ar fi pöte nu numai perdere de vreme, ci chiar năroz'e. Pentru ce? Pentru-că pe tine te așteaptă treburi cari să-ți aducă un folos. Tu ai de dus încolo, tu ai de făcut cutare lucru, ori ai necesitate să gândești, să-ți faci socotéla cum ai să scoți la capăt cutare sau cutare treburi.

Are însă și copilul aceleași lipse ca tine? Are și copilul putința de a lucra ceva folositoriu?

Cari sunt lipsele copilului?

În întâiul rând sunt trebuințele organice: să respire bine, să se hrănescă bine, să se miște, să dormă, să crească, etc.

În al doilea rând sunt însă trebuințele morale, acele trebuințe, cari îi împing să se pregătéască pentru viață. În cele dintâi luni și în cel dintâiu an al copilăriei, copilul își dă ostenéla să învețe a se mișca, să învețe a privi un lucru, a întorcea capul încotro aude

ceva, a întinde mâna și a prinde ce vrea, a se mișca încotro îi place, a se feri de ce i-ar face rău. Tóte aceste lucruri îi sunt folositoare și înțelegi că îi sunt, nu numai folositoare, ci chiar necesare. Ei bine, vai zice deci că sunt jucării, numai pentru cuvântul că el nu le învață din carte? Care va să zică, sunt și lucruri folositoare cari nu se învață din carte!

În adevăr, cartea este folositoare pentru-că în carte se află cuprinsă întréga comoră de cunoștințe pe cari le-a adunat omenimea în tot cursul vremilor trecute.

În carte găsim aceste cunoștințe făcute gata de alții, cari au muncit și au pățit mult până ce le-au adunat. Și noi dacă le aflăm gata ne scutim de a mai munci și a păți a'ătea câte a pățit omenimea până ce le-a aflat și le-a ales și le-a probat și s'a încredințat cari sunt bune și la ce sunt bune și până unde sunt bune.

Dar' aceste cunoștințe de unde le-a luat omenimea? Luatu-l ea gata din carte? Nu. A fost o vreme când n'au fost cărți. Ear' după-ce au început să fie cărți, atunci acele cărți nu cuprindeau tot ce era trebuitor ca să știe și să pöta face omul. Și astăzi, dacă sunt cărți mai multe, totuși cărțile nu cuprind tot ce trebuie. De aceea și astăzi ome-

Protoierii sunt 5, după numărul celor 5 județe ce compun această eparchie. Biserici urbane sunt 81, preoți parochi 44, supranumărari 35, diaconi 5. Biserici rurale sunt 1527 cu 706 parochi și 124 supranumărari. Schituri de călugări sunt 12 cu 30 călugări, ear' mănăstiri de călugărițe sunt 2 cu 74 călugărițe și 12 surori.

A treia eparchie e a Buzăului, despre care se spune că s'a întemeiat sub Radu cel Mare (1496—1508). Mențiune despre această eparchie nu avem de cât pe vremea lui Radu de la Afumați (1522—1529). Primul episcop e *Paisie*. Numărul episcopilor până acum e de 29. Actualmente conduce această eparchie P. S. Dionisie Climescu, ajutat de doi protoierii ai celor două județe, ce compun eparchiea. Numărul bisericilor urbane este de 16, preoți parochi 11, supranumărari 12, diaconi 1. Biserici rurale sunt 409, parochi 214, supranumărari 78. Aici avem 4 mănăstiri de călugări cu 114 călugări și 15 frați, mănăstiri de călugărițe sunt tot 4, ear' numărul lor e 174 și 60 surori.

A patra și ultima eparchie a Munteniei s'a înființat în 1793 de către Alexandru Moruz Voevod. Primul episcop a fost *Iosif*. Această eparchie a avut până astăzi 12 episcopi, ear' acum se află păstorită de P. S. Gherasim Timuș.

Județele cari o compun sunt două, cu doi protoierii. Biserici urbane sunt aici 28, parochi 15, supranumărari 19, diaconi 2, ear' biserici rurale sunt 558 cu 266 parochi și 188 supranumărari.

Metropolia Moldovei și a Sucevei a fost întemeiată după al doilea descălecat. Ea a fost închinată mai întâi Patriarhiei de Ohrida, și apoi, pe vremea lui Alexandru cel Bun, Patriarhiei din Constantinopol. Sub jurisdicțiunea sa a stat la început întreaga țară. Numărul metropolitelor până acum este de 77, și astăzi această eparchie este sub păstoria I. P. S. metropolit Partenie Clinceni.

Protoierii de aici sunt în număr de 5, după numărul județelor, biserici urbane sunt 88, parochi 58, supranumărari 43, diaconi 17. Biserici rurale sunt 769 cu 381 parochi, 75 supranumărari. Mănăstiri de călugări sunt 5 și 7 schituri cu 265 călugări și 26 frați, ear' mănăstiri de călugărițe sunt 4 cu 813 călugărițe și 66 surori, schituri particulare sunt 7 cu 47 călugări și călugărițe și 6 frați.

Episcopia cea mai veche din Moldova, sufragana Metropoliei este aceea a Romanului, întemeiată de Roman-Vodă. Primii episcopi de aici au avut la început titlul de metropoliti. În hrisoave se pomenește de dînsa încă de la 1407. Primul episcop a fost Meletie. De la înființare până acum au fost 54

nimea muncește și lucrăză de-a dreptul în sinul naturii, ca să o cunoască și să afle cunoștințele cele noue de care are trebuință.

Și precum e necesar, ca chiar omeni mari și desăvîrșiți să lucreze în sinul naturii și să facă experiențe, ori fel de fel de încercări fără de carte, despre cari nu se află nimic în carte, așa și copilul are să se miște și să lucreze nemijlocit în sinul naturii, ca să afle legile și să se potrivească mișcărilor trebuitoare pentru a se folosi de legile naturii ori pentru a se feri de ele.

Copilul care clopește cu un briceag nu se jocă, ci învață cum se țină briceagul în mână, ce mișcare să facă pentru ca să taie și cum să facă pentru ca să nu se taie el. Și cel ce trage linii, ori face omeni, ori cai, cu creionul sau cu condeiul, și cel ce bate cu ciocanul, și cel ce îndăie sau taie hârtii, etc., etc. toți, toți învață.

Una este învățătura cărții, și alta este învățătura din natură.

Învățătura din natură e chiar mama învățăturii cărții.

Cel-ce nu știe nimica din natură, nu pricepe nimic din carte.

Cu cât va ști mai mult din natură, cu atât va pricepe mai mult din carte.

Christos a zis: *Lăsați copiii să vină la mine*. Ear' știința de azi zice: *Lăsați copiii în sinul naturii*.

În zadar îl îmbulzești cu cartea dacă el ru e pregătit din natură, ca s'o pricepă.

Jocul copiilor e cea mai mare și mai folositoare învățătură.

Lăsați copiii să se jocă!

(Albina.)

T. Speranția.

episcopi. Acum, în fruntea acestei eparchie se află P. S. Gherasim Satfirim. Această Episcopie avea un teritoriu de jurisdicțiune mult mai întins până la 1812, când s'a rapit Basarabia, și cu ea mai tot teritoriul eparchiei Hușilor. Două ținuturi din corpul episcopiei de Roman au fost cedate Episcopiei Hușilor. Astăzi Episcopia Romanului are patru județe conduse de 4 protoierii. În întreaga eparchie sunt 64 biserici urbane, 29 parochi, 32 supranumărari și 4 diaconi. Biserici rurale sunt 656 cu 319 parochi și 50 supranumărari. Mănăstiri de călugări nu sunt, ci numai un schit cu 7 călugări, de călugărițe este una, cu 38 călugărițe. Schituri particulare sunt 11 cu 23 călugări, 15 frați, 25 călugărițe și 10 surori.

A doua Episcopie sufragana Metropoliei Moldovei este a Hușilor, întemeiată în anul 1592. Până acum a fost păstorită de 37 episcopi. Primul a fost *Ioan*, ear' astăzi păstorește P. S. Konon Arămăscu. Această eparchie cuprinde trei județe, având trei protoierii. Numărul bisericilor urbane e de 25 cu 14 parochi, 26 supranumărari și 11 diaconi. Biserici rurale sunt 430, parochi 226 și 41 supranumărari. Mănăstiri de călugări una singură cu 4 călugări și un schit cu 132 călugări și 9 frați. Mănăstiri de călugărițe nu se află aici, ear' schituri particulare numai unul.

Înainte de Episcopia cu numele Dunărea-de Jos se afla Metropolia Proilavei (Brăila), care cuprindea orașele și ținuturile de dincoace de Dunăre: Brăila, Izmailul, Renii, Kilia, Benderul și Hecinul. Ea a fost desființată la 1828 și teritoriul ei s'a împărțit între eparchiea Bozeului, a Hușilor și a Rădăuților. În 1864 s'a întemeiat Episcopia Dunărei de Jos pentru Basarabia retrocedată. Reședința Episcopiei a fost în Izmail, până la 1878 și apoi la Galați. Basarabia fiind luată înapoi de Ruși s'a dat acestei Episcopii Dobrogea. De la 1864 și până acum eparchiea Dunării-de Jos a fost păstorită de 4 episcopi, ear' astăzi se află aici P. S. Pimen Georgescu. Eparchiea aceasta e compusă din patru județe, având fiecare câte un protoieru. Biserici urbane sunt 59 cu 44 parochi și 42 supranumărari și 3 diaconi, biserici rurale sunt 288 cu 219 parochi și 79 supranumărari. Mănăstiri de călugări e una și un schit, ambele având 63 călugări și 5 frați; se mai află și o mănăstire de călugărițe cu 87 călugărițe și 5 surori.

În afară de aceste metropolii și episcopii mai era și Episcopia Rădăuților, care a durat până la 1777, când Bucovina a fost luată de Austria. Această Episcopie fusese înființată de Stefan cel Mare. S anul Episcopiei a fost mutat mai în urmă în Cernăuți și în 1874 a fost înălțată la rangul de Metropolie.

Din notițele mele.

(*) O expresiune din articolul conțelui *Vladimir Zichy* publicat în numărul precedent, îmi revocă în memorie un dialog care s'a petrecut la timpul său între reșosatul metropolit *Miron Romanul* și întră reșosatul arhiepiscop rom. catolic, slovac de origine, *Császka*, din incidentul marelui resens ce l'a produs adresa prezentată de deputația bisericii noastre *Majestății Sale* contra acelor ȘS ai proiectului din care s'a născut articolul de lege XVIII din 1879, cari privesc propunerea limbei magiare ca studiu obligat în școlile elementare confesionale. Dialog care în ziua când s'a petrecut mi-l'a povestit reșosatul metropolit.

„Eram în ședință în casa magnailor — zice metropolitul — și vorbiam cu *Császka* despre audiența noastră la regele în Viena și despre resensul nemotivat ce l'a produs în ziarele magiare pasul nostru loial.“

„Császka îmi zice: „Și pe Slovacii mei tot același pericol îi amenință cu limba magiară, care amenință pe Românii Esc. Tale, pericolul de a nu-și pute câștiga în școlă elementară cunoștințele necesare în măsură egală cu copiii Magiarilor, neobligați a învăța și vre-o a doua limbă, pentru orele jertfite limbii magiare, fără nici un folos real, pentru-că; limba magiară tot nu

o vor pute învăța în așa măsură ca în viața practică ca bărbați să pōta profita de ea. Dacă le va și succede a bombăni (gagyogni) câteva cuvinte magiare până când frecuentăză școlă, în curând le uită, pentru-că în familie și în milieul în care trăiesc nu mai aud vorbă magiară.“

„Noi, clerul înalt catolic, nu luăm poziție față de acest proiect și pōte că și dvōstră mai bine făceați dacă nu vē espuneați persecuțiunii și odiului public magiar, nutrit de presa orbită de șovinismul esagerat de astăzi. Căci astăzi nu mai sunt bărbați ca *Deák*, contele *Andrássy*, și baronul *Eötvös*, cari sē aibă curajul a tracta cu înțelepciune și cu echitate cestiunile naționale ale nemagiarilor.“

Apoi în fine tōte sfortările de această natură sunt zadarnice, căci: *Se pōte impune instruirea unei limbi, dar' nu se pōte impune învățarea ei*“ (egy nyelvet lehet tanítottani, de tanultatni nem“).

Se vede că *Berzeviczy* și-a tras sēma și cu de „tanultatni nem“ pentru-că adulților cari n'ar presta succesul contemplat de proiectul său, le mai adauge un an.

Revistă esternă

Reforme în Polonia. O telegramă din Varșovia dto 21 April raportăză că ancheta ministerială din Petersburg a hotărit pentru Polonia rusescă următoarele reforme: 1. Instrucție în limba polonă în școlile populare și medii. 2. La universități limba și literatura polonă se va propune mai pe larg. 3. În gimnasiile private limba de propunere pōte să fie cea polonă. 4. Limba de corepondență a bancelor și altor instituțiuni publice de interes comun pōte să fie cea polonă; cărțile de contabilitate însă trebuiesc conduse în limba rusescă.

Cestiunea balcanică și alianța trip'ă. Contele *Goluchovski*, ministrul de esterne al Austro-Ungariei, în 29 April va ave întâlnire la Veneția cu *Tittoni*, ministrul de esterne al Italiei. Raportele semloficiōse vieneze spun că această întâlnire nu e numai act de curtoasie, ci totodată și o manifestațiune a raporturilor bune dintră Austro-Ungaria și Italia. Cercuri inițiate în cauză spun însă că „manifestația bunelor raporturi“ e numai paravan la pertractări importante cu privire la cestiunea balcanică.

Anectarea Cretei la Grecia. Dieta insulei *Creta* în ședința de Joi (prima ședință a sesiunii actuale) a votat unanim și cu mare însuflețire anectarea insulei la Grecia și imediat după enunțarea hotărârii deputații au depus jurământul de fidelitate regelui Greciei și constituției grecești, ear' în provincie numărōse adunări populare au proclamat anectarea.

Că ce vor zice la această puterile semnatore ale contractului de la Berlin? — va arăta viitorul.

Nisuițele poporațiunii creștine a Cretei (ăci sunt și mohamedani) de a se uni cu Grecia, datēză din timpuri fōrte vechi, dar' mai ales de la eliberarea Greciei de sub jugul turcesc, (luptele mari pentru libertate din 1821—și următorii) aceste nisuițe au luat caracter tot mai pronunțat, făcându-se și dese revoluțiuni în acest scop. Ultima revoluție a fost în 1897, suprimată prin trupe austro ungare, franceze, italiene, germane și engleze, și care a împins și pe Grecia în rășboiu cu Turcia, din care însă Grecia a eșit bătută rău și numai prin intervenția puterilor a scăpat de urmările mai grave ale perderii rășboiului. În 1899 puterile au garantat Cretei un feliu de constituție și i-au dat guvernator pe prințul *George*, al doilea fiu al regelui Greciei, care și el însuși a mēnșat — pe sub mână — mișcarea pentru anectarea insulei la Grecia.

Bulgaria și hotărîrea dietei cretane. O telegramă privată din Sofia dto 21 April raportăză că în cercurile diplomatice de acolo se șvonește, că dacă Creta va fi anectată la Grecia, atunci Bulgaria se va proclama regat. În chipul acesta apoi Turcia va perde două provincii europene.

Pentru catedrală.

Din Sibiu — Suburbii-interior — au încurs pentru trebuințele catedralei, care acūși se apropie de timpul de a fi predată sfintei sale destinațiuni — suma de 123 cor. 90 fl. Au contribuit următorii:

Iosif Joandrea 25 cor., Nicolae Roșca 10 cor., Teodor Andreiu, Nicolae Avrigean, Petru Basta, Paraschiva Miclea, George Nicule, Ilie Stanciu, câte 5 cor., vęd. Elena Feldiorean, Petru Joandrea, câte 4 cor., Lazar Avrigean, Vasile Chirca, Pavel Chirilă, George Cărăbulea, Alex Coman, Vęd. Elena Basta, Vęd. Eva Chirilă, George Joandrea, Vęd. Maria Moldovan, Nicolae Ucenic, Savu Văcariu, câte 2 corone, Paraschiva Muntean, Ioan Iosif, George Văcariu, Maria Koch, Maria Hudu, Nicolae Apolzan, câte 1 cor., George Miclea, Ioan Stanciu, câte 2 cor., Maria Badiu 1 cor., Dumitru Stăngu 2 cor., Vęd. Maria Smtion, George Dejan, Lazar Buzdughină sen., George Păculea, Lazar Bulea, Lazar Imbăruș, Vasile Gorgovină, Ana Feierabend, Ioan Șerban, Maria Avrigean, câte 1 cor., Maria L. Badiu 1-20 cor., Elena Chirilă, George Parău, Vęd. Maria Vintilă, câte 1 cor., Nicolae Barbu 40 fl., Paraschiva Vintilă 50 fl., Nicolae Chidu 40 fl., Nicolae Barbu 40 fileri.

Colecta este altcum încă în curgere. Dzeu să rășplătescă celor de mai sus insuțit jertfa, îndemnând și pe alții să urmeză frumōsa lor pildă.

Spre orientare observăm la locul acesta, că lucrările decurg la catedrală. Pictorul *Smigelschi* a reînceput deoparte pictura în cupola cea mare, de altă parte se lucră la pictarea icōnelor din frontariu pe lemn de teiu și la cartōnele pentru pictarea de ornamente. Sculptorul *Babic* asemenea a adus deja o parte din sculptura iconostasului, care va fi aurit în Sibiu. Grilagiul din spre strada Măcelarilor și *Bruckenthal* va fi în curând terminat, deasemenea și instalația paroului dinprejurul edificiului.

Greva tipografilor din Sibiu

În numărul din April al fōiei imortice „*Neppendorfer Blätter*“ a apărut articol despre greva tipografilor din Sibiu, care contrar cu tendința fōiei amintite nū numai că e ținut într'un ton serios, dar' coine și o mulțime de afirmări, cari nu corespund stării faptice. De-și nu îi dăm nici onportanță, totuși în interesul adevărului, entru orientarea publicului rău informat prin „*minitital articol*“, dăm următoarea rectificare.

În'ău trebuie să constatăm, că alarmamarea, că culegătorilor din tipografia arhidiocesana până în 15 April nu li-s'ar fi urcat leafa, e neadeverată. Comisiunea administrativă a tipografiei arhidiocesane încă în ședința din 5 April, prin urmare cu 5 zile înainte de isbuonirea grevei a acordat lucrătorilor sei o urcare de 16% de câte 2 corone pe săptămână.

Greva a isbuenit din motivul, că comisiunea administrativă nu a primit și celelate părți ale taiifului, cari cu referințele tipografiei arhidiocesane nu se potriveac.

Necorectă e mai departe afirmarea referitoare la persoanele ocupate în tipografie pe timpul grevei. Și anume e neadeverat, că s'ar fi angajat un funcționar de al „*Albini*“ ca ajutor, care în urma insistării grevistilor nu s'ar mai fi prezentat în tipografie.

Ceea-ce privește demonstrațiunea colegilor *nemți* ai tipografilor nostri, întâmplată în 13 c., e dubiu dacă aceea li-a făcut vr'un bun serviciu grevistilor. Sigur este însă, că purederea lor, abștăgând de la *considerațiunile de bunăcuviință*, a fost tot atât de nepotrivită cât și neclămată. Chiar și raportorul fōiei „*Neppendorfer Blätter*“ recunoște, că demonstrația s'a făcut *contra voinței grevistilor* și prin urmare a fost privită și din partea acestora ca un act necuviincios.

În fine ceea-ce privește actele de violenție comise prin presiunea asupra personalului care n'a participat la grevă și în special prin delăturarea învățăcelor, se vor pronunța la timpul său cei competenți.

Atât în interesul adevărului!

Conferențele învățătoarești.

Convocare.

Pe temeiul ordinului consistorial de la 3 Faur 1905 nr. 45 Școl. convocăm învățătorii de la școlile ortodoxe române din protopopiatele Mediașului și Târnavelor la conferența învățătoarească, ce se va ține în 21 și 22 April 1905 în edificiul școlii de la Mediaș.

Programul se va stabili conform însărcinărilor date deja la mai mulți învățători după deschiderea conferenței, careia va premerge serviciul divin în biserica de acolo.

Toți învățătorii sunt îndatorați a studia amănunțit temele cunoscute, atât cea stabilită de Vener. Consistoriu, cât și cele desemnate de conferența anterioară.

Sibiiu, 8 April 1905.

Dr. Miron Cristea
comis. consist.

Convocare.

În conformitate cu ordinal Venerabilului Consistoriu arhidieceșan din 3 Februarie 1905 nr. 45 școl., am onoare a convoca conferența învățătorilor din cercul al XII-lea protopresbiteratul Clujului și Ungurașului, pe 21 și 22 April v. c. (4 și 5 Maiu n.)

Locul de întrunire e satul Balan.

Programă:

Joi în 21 April.

1. La orele 8 s. m. serviciu divin împreună cu chemarea duhului sfânt și parastas în memoria învățătorilor răposați din acest cerc.

2. La 10 ore s. m. deschiderea și constituirea conferenței.

3. Comunicarea cerculariului consistorial privitor la convocarea și șgandele conferenței.

4. Citirea apelului nominal.

5. Predarea literelor „f” și „t” practice din limba română pentru anul I și de școlii. Cu lucrarea temei s'au însărcinat învățătorii Aurel Patean și Mihail Pavel.

6. La 2 ore p. m.: „Citirea piesei „Teranul și ochelarii” cu privire la pronunțarea și accentuarea corectă”; lecțiune practică din limba română, lucrata de învățătorii George Bedea și Vasile Corodan pentru anul al II-lea de școlii.

7. „Ce importanță au grădinițele școlare în învățământul primar și întru cât li-se dă cuvenită atențiune în școlă noastră confesională română”; disertație lucrată de învățătorii Alexandru Ghiurușan și Ioan Magiar.

8. O lecțiune practică din economie, lucrată de învățătorii Simion Rotariu și Ambrosie Abui.

Vineri, 22 April.

9. La 8 ore s. m. „Fiul cel pierdut”, lecțiune practică din religione pentru elevii din anul al IV-lea de școlii, lucrată de inv. Petru Berghete și Alexandru Hoda.

10. Deprinderi de conversațiune despre sat, lecțiune practică din limba maghiară pentru anul al V-lea cu lucrarea careia s'au însărcinat inv. Petru Bara și Mateiu Alexandru.

11. „Influența dezastră a alcoolului asupra organismului omenesc în general, în special, cari sunt căile și mijlocele prin cari cu efect s'ar putea lucra începând din școlă elementară întru preîntâmpinarea vișului beției”. Cu lucrarea acestei teme puse de venerabilul consistoriu s'au însărcinat inv. Andreiu Domșa și Grigorie Teodor.

12. La 2 ore p. m. „Gheorghe Rákóczy în legătură cu încercările de reformațiune în biserica ortodoxă română”, lecțiune practică din istoria patriei pentru anul al VI-lea de școlii cu lucrarea careia s'au însărcinat inv. Miron Racoța și Teodor Păușan.

13. Discuțiune liberă cu privire la experiențele făcute cu noul plan de învățământ. Spre pregătire tuturilor domnilor învățători.

14. Pertractarea raportului comisiei permanente despre starea învățământului în cercul al XII-lea.

15. Alegerea unei comisii cu însărcinarea de a studia chestia organizației învățătorii din arhidieceșă eventual din înfrățita metropolie în o asociație generală.

16. Fixarea temelor pentru conferența următoare.

17. Propuneri.

Fiecare domn învățătoriu va binevoi să editeze asupra punctelor din programă, ca

să pótă lua cu succés parte la discuțiunea veștibă.

Invit la conferența pe domni inspectori tractuali, directori școlari, cum și pe toți amicii și binevoitorii școlii róstre.

Cluj, 15 April n. 1905.

Marcu Jantea
comis. consistorial.

NOUTĂȚI

Uciagașii protopopului Cupșa. Ni se comunică din Dej, că uciagașii protopopului Samuil Cupșa sunt prinși deja și puși la răcóre. Sunt cinci: Samuil Cupșa, Alexandru Cupșa, Ioan Cupșa al popii, Șofron Filip și Ioan Cureu, cari la interogatoriul și-au recunoscut fapta, spunând că înainte de comiterea crimei s'au adunat în brădetul din apropierea casei protopopului și acolo s'au înțeles asupra chipului cum să ucidă pe protopopul.

Frații Aramâni în Sibiiu. Duminecă dimineața o cetă de 100—150 de Macedo-Români așteptau la gara din Sibiiu plecarea trenului care să îi ducă în România. Oameni înalți, osoși, dar slăbiți de necazuri, cu opinii, itari și tundra sură, cu fez și peste fez acoperiți cu gluga țandrei. Pe plóie și vânt așteptau s'ermanii sub cerul liber, în prețma gării. Având afaceri la gară sm dat în vorbă cu ei întrebându-i: „De unde sunteți?” — „Din Macedonia”. — Unde mergeți? — „La România”, mi-au răspuns cei din apropierea mea. Durere înră, că neștiind graul macedo-român nu m'am putut înfrăține mai mult cu ei. Și sigur că nici ei nu mi-au înțeles întrebările. Ei mi-au răspuns instinctiv că de unde sunt și unde merg? — Se due s'ermanii la frații liberi, după ce căminele și moșiile de acasă li-au fost distruse și pârjolite de uciagașii și jeluitorii comitetului revoluționar bulgar. Pe unde au făcut óe incunjurul din Macedonia până la noi, pentru-ca de aici să trecă la frații liberi, știe 'i Dumnezeu! (t.)

„Cartea de Aur” premiată. În sesiunea de Sâmbătă „Academia Română” a acordat din premiul Adamschi (divisibil) opului „Cartea de Aur”, de T. V. Păcășian, suma de 1300 lei. Cartea a fost admisă la premiul cu 21 voturi contra 2.

Rectificare. În mulțăminta publică pentru fondul Dr. Iosif Biologie din Braș, publicată în numărul 87 al zărieiului nostru a trecută „Albina filială Brașov cu 10 coróne”, ceea-ce vine îndreptat astfel: „Dr. Nicolae Vecerde, dirigentul filialei „Albina” din Brașov 40 coróne”, deore-ue dl Dr. Vecerd a a trimis de la sine sumă, nu de la institutul condus de d-sa.

Avis. „Buciumana”, reuniune de păstrare și aținere în Bucium-Poeni, a cărei adunare generală, conform convocării publicate în numărul 37 al zărieiului nostru avea să se țină în 2 Maiu n. c. și-a amânât ținerea adunării generale pe 9 Maiu n. c.

Meningita pe la Brașov. Cetim în „Gazeta Transilvaniei” (numărul de Vineri), că în comuna Herman au murit de meningită fata Ana Pavel în etate de 17 ani și fiicăul George Vasias în etate de 18 ani.

Osânda uciagașilor. În vara trecută trei ómeni stricați: A. Fitero, I. Popovici și S. Dumbrava au ucis pe moșneagul de 82 ani A. F. hór din Orosháza, înșelându-l pe timp de nópte să ese afară în uliță, apoi intrând în casă au sugrumat și pe soția bértrânului, ear' după aceea au jefuit tot ce au găsit de preț prin casă. Bértrâna însă venindu-și în fire a făcut arătare la gendarmerie și astfel uciagașii au fost prinși. Tribunalul din Giula i-a óndit pe toți trei la mórte în furci, ear' Curia, unde osândiții apelară cauză, în sesiunea de Marți a aprobat sentința tribunalului.

Din advocat — vagabund. În fóia oficială a comitatului Sibiiu (numărul dto 20 April) cetim un circulariu al vicecomitetului către magistratele orășenești, protopretori și prefecti de poliție, de cuprinsul că advocatul Dr. Szentkútyi Sándor, originar din Kányaháza, vsgabundând fără nici un scop și fără nici o óupațiune ajunge la primăriile localităților pe unde stórce ajutóre momentane, în sarcina comunei sale natale, și că deore-ce numitul consideră acest fel de a stórce ajutóre drept mijloc de subsistânță, primăriile să nu-i mai dee nimic, fiind-că comuna Kányaháza nu este aplecată să restituie banii.

Sfințirea școlii din Bonțida. Comitetul parochial gr. or. rom. din Bonțida invită la sfințirea școlii gr. orientale române elementare din Bonțida ce se va face Luni a doua zi de Paști, 18 April (1 Maiu) 1905 — după ordinea următoare: — 1. Dimineața la 9 ore serviciu divin în biserică. 2. Procesiune s'erbătoréscă de la biserică la școlă cea nouă, unde se va face sfințirea apei și se va stropi edificiul cu apă sfințită. 3. După terminarea ritualelor la ora 1 p. m. prânz comun. 4. S'era la 7 ore producțiune de cântări în cor, declamațiuni și teatru în sala de învățământ a școlii noi. 5. După producțiune joc. Corurile vor fi dirijate de învățătoriu local Nicolae Hamzeu.

Prețecere în Hașag. Comitetul parochial din Hașag invită la producțiunea teatrală a elevilor de școlă ce o va aranja în 2 Maiu st. n. 1905 (a treia zi de Paști) la sala școlii gr. or. din loc. După producțiune urméză dans. Inceputul la 7 ore s'era.

Credincioșii bisericii noastre din Cleveland, America, s'au constituit în comunitate proprie bisericească ortodoxă română cu învinițarea autorităților publice din statul Ohio, fapt care a fost adus în ómnia la cunoștința consistoriului arhidieceșan din Sibiiu. Acum același bravi fii ai bisericii gr. ort. române au pus gând tare să și ridice și o biserică proprie gr. ort. română în Cleveland, prin subscripție publică. Ajute-le Dumnezeu să-și vadă dorința împlinită.

La olaltă și în mórte. Luni nóptea a răposat în Panciova bătrânul Nicolae Pavela, primul primariu al orașului după căderea absolutismului, ear' Marți dimineața și-a dat sufletul soția sa. Cincizeci de ani au trăit în căsătorie fericită, și nici în mórte nu s'au despărțit unul de altul.

Din cauza esecutiiei! La economul Tribula János din Székely (Ungaria) era să se facă în una din zilele trecute esecutiie pentru o datorie. Tribula s'a opus și a ridicat s'ecura asupra gendarmilor chiamați să asiste la s'evéșirea esecutiiei. Un gendarm însă a străpuns pe Tribula prin pept, așa că nenorocitul a căzut jos și după scurtă agoniie a murit.

Cu automobilul de la București la Teheran. O deputație diplomatică a regelui Carol, cu misiunea de a preda șahului Persiei, înșelăuile órașului „Siboa României”, va pleca în óerșul Teheran. Deputația va face călătoria: de la București până la Constantința cu automobilul, de acolo până la Smirna cu vaporul, ear' de la Smirna până în Teheran (capitala Persiei) earăși cu automobilul. Conducătoriu al deputației va fi prințul Valentin B. bescu.

Joc și negrije cu armele. La gara din Lábod (Ungaria) un lucrător de la tren având să ajute servitórei șefului de gară la curățitul ódalilor, a luat din cuiu pușca șefului și în credința că nu e plină a țintit cu ea asupra servitórei. G'luma însă a avut s'fârșit tragic; nimerită de glonț în inimă, servitóreia a cízut jos și după s'gonie de câteva clipe a murit. Tot din cauza negrijei s'a întâmplat o asemenea nenorócie în Șiria, unde economul I. Lanzinger curățind un revolver și ținându-l îndreptat cu țeva către I. Aufmut care încă era de față, revolverul s'a descărcat fără veste și glonțul a nimerit în pept pe Aufmut.

Donațiunile mai noue ale lui Carnegie. Vestitul bogătan Carnegie din N. w York, care atât de multe și bogate donațiuni a făcut până acum în scopuri de benefacere și culturale și deosebi pentru înfrințarea de bibliotecă publice, în cât numele 'i va fi amintit totdeuna întré cei mai mari binefécători ai ómenirii, în timpul din urmă și-a îndreptat dăruirile către școlile de orice categorie (școlé primare, secundare, colegii, universități etc.), înzestrând până acum șésezeci de școlé cu fonduri, din cari pot să se susțină splendid. Suma cea mai mică a donațiunilor făcute până acum în acest scop e de 50.000 de dolari, ear' cea mai mare e de două milioane.

Fómete în S'erbria și Macedonia. În cele mai multe ținuturi ale S'erbriei populațiunea e în miserie mare; în multe comune nu mai găsești nici vite, nici hór și nici grăunțe de bucate, așa că locuitorii 'și amor-fesc fómea cu prune uscate, pe unde sunt; ear' prin unele locuri s'au întâmplat chiar și casuri de mórte de fómă. Cu mult mai tristă e însă situația în Macedonia, unde pe lângă recolta slabă din tóamna trecută pórtă fórte mare vină la miserie și fómete mare bandele revoluționare, cari au dat foc heizășelor de bucate și au jefuit sate întregi. Spre a scăpa de mórtea de fómă au început deja din lanile trecute să plece zilnic la America grupe de sute de ómeni, ca să-și găsiască acolo mijlocele de traiu.

Hirotonire. Domnul Ioan Coman ales cu unanimitate capelan pe lângă parochul din Vamabuzeu, a fost hirotonit Sâmbătă în 10 April v.

Dare de sémă.

La loteria aranjată de domnișórele române din Sibiiu în favorul școlii de menaj și industrie, ce se va înfrința de „Reuniunea femeilor”, au mai intrat urmátórele contribuiri:

Din Sebeșul-răsesc: Ana Z. Murășan, cursor, óiucur, dantelă. Salomia A. Opincariu, Aurelia Sábáduș, Ana G. Popa Lazar, Ana P. Muntean, Maria V. Stricat, Savela G. Fărcașiu, Salomia P. Besue, fie-care câte un ștergariu. Rafila S. Opincariu, Ana I. Andron, câte un ștergárel. Rafila I. Miga, Rafila P. Ursu, Ana I. Tecáu, Ana N. Cușută, Ana I. Dumitrésă, Ana N. Cușută, Rusalina D. Savu, Rafila S. Stricat, Ióna T. Muntean, Florica P. Dicu, Rafila S. Vintilă, Rafila N. Cușută, Maria Tecáu, fie-care câte o merindetă. Lucretia Santeiu batiata. Raveca Armsan, Ioz Reinisch, câte un călmar. Wanda Creativeacu vașă. Baronésa Ecath. Metzger (Hackenthal Karlstadt) garnitură de cafea pentru 6 persoane. Din Satulung S'ecole: Maria Oprea Banciu ștergariu. Elena Verzea 2 serviete Maria R. Aldea 4 servete. Efrusina Tufulian, servet. Octavia R. Verzea 4 1/2 coți postav. Ana I. Jinga ștergariu. Maria I. Tópai, Iustina Vlad Manole ștergar. Din Bod (comit. Brașov): Victoria Mereș pânzătură, merindetă. Elena Cherciu pânzătură. Din Rășnov: Aurelia Hamseu cutie pentru gulere. Maria Tópeiu, Ecaterina Ilie, Susana Nan. N. Frateș, Maria I. Nan, fie-care câte un ștergariu. Din Tohanulnou: Maria Boboc tabletă. Maria Il. Plotogea 2 merindețe. Paraschiv a Băncilă ștergar țesut cu fir. Din Brașov: Zoe Petric ștergar brodat. Sionia Petrovici tabletă. Elena Popescu sachet pentru batiata, sachet pentru mánuși. Elina Petric ținător de jurnale. Elvira Petric sachet de mánuși. Aurica Hamseu 2 tablete. Elena Hamseu tabletă, sachet brodat. Eugenia N. Vecerde iconă, cursor. Marióra Popescu tabletă, 2 servetele, ținător de peptene. Elena Sábáduș 2 tablete. Din Săcel: Aurelia V. Pop service de sticlă cu tavă, uróior, 2 psare, ștergariu, 1 etui de gulere. Petru Florian óenșurá. Din Blaj: Lucretia Domja m. Buna covor. Leonina Clura tavă pentru tort. Veturia Tritean (Sibiiu) perină de divan. Din Cluj: Valeria Isac corfiță pentru lucru, uróior, 5 óbiecte pentru masa de scris. Major Popist p har pentru bere, 2 pahare 2 vase, corfiță pentru burete. Odilia Jacu (Lugoj) cursor. Din Făgáraș: Maria Dan corfiță. Aurora Metian óoșlet de părete. Lucretia Micu porte óoșane. Miș Foltáșiu punguliță. Eugenia Roscan (V. Reșca), Cornelia Aleman 2 ștergare. Din Sarajevo: táviță, ferivolte, 2 tablete. Teodor Filipesco 8 călímări cu penă, încrustat cu argint. Carola Filipesco 2 tablete. Aglala de Zotta 1 pár. pantofi. Eufemia de Zopa 2 tablete, 1 perniță. Carolina Soceanmilie. Ida Bogoievici cursor. Aurora Oprita cuvertă p. mäsută. Din Orade: Gizela Fasal, Valeria Fazai câte o perină de catifea. Eugenia Fassa tabletă brodată. Lucretia Zigre tabletă brodată, platcă. Eleonora Kias bloc pentru masa de scris. Aurelia L. Pap ținător de jurnale. Din Báziaș: Mărióra Pepa perină, guler. Rosa Bonna, Ana Bonna, câte o tablata. Netti Nedelco cursor. Elena Borlovan (Icloda), M. Carnicescu (Dulleo), câte o tabletă. Din Icloda: Talida Sherga tabletă, ținător de chei, ștergariu. Sofia Bazaș (M. Sacoș) cursor, tabletă, ștergariu. Maria Fara (Domășnia) Octavia Firtea (Sinerzig) câte un cursor. Persida Crainicescu (Dulleo) ștergariu. D. n. H. tiagi: Ana Sfetescu, Eva Pisat, Flóre Pisat, fie-care câte un ștergariu. Din Sacoșul-turcesc: Victoria Alusiu ștergariu. Iuliana Alusiu, Paraschiva Alusiu câte un ópreg. Aurelia Ciocoi (Hitiaș) ștergariu, șurt. Elisaveta Cooșu (Uliuc) ștergariu, șurt. (Uliuc) Măriușă și Coluța Sfetescu (Hitiaș), Iconie Ivánuti n. Negrea, Persda Gorun, (Uliuc), Marița Pepa, (Domășnia) fie-care câte un ópreg. Ecaterina Pepa, Ana Cingetia (M. hadia) câte un brâu. Emilia Ionescu (Jebli) șurt, ópreg. Din Hitiaș: Ana Vulcan șurt, ópreg. Eva Musteșiu, Paraschiva Todorescu câte un șurt, D. n. Rășinari: Claudia Goga ținător de jurnale. Iuliana Dancășiu scaun ars. Luisa D. Rașin (Sibiiu) casetă de mánuși. Maria Gligor (Baia-de Criș) 2 tablete. Din Sibiiu: Maria Câmpian album pentru fotografi. Cornelia M. Câmpian album pentru ilustrate. Minerva Cosma perniță pentru ace, un pompadour, perină de divan. Hortensa Cosma perină de divan, tabletă, tablou pictat. Letiția Bologna călmar. Cornelia S. mt. ón perină de divan, ținător de chei, óglindă. Herm na Măniu (Lugoj) ținător de haine. Ana Ciocoi preotésă (Vucova) 2 ștergare. Din Hitiaș: Maria și Florea Ciufirescu, Eva Pisat câte un ștergariu. Ana Pisat, Maria Berariu alias Tohera câte un ópreg. Ana Tohera șurt, ștergariu. Din Gárbova: Cumbrie Gétie șurt. Ana Gétia șurt, ópreg. Giurgie Gétia ștergariu.

Ad nr. pp. 275/905.

[98] 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh din comuna **Manăsturul-ungurese**, aparținător protopresbiteratului Cluj, prin această se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în cota B. pentru întregirea veniturilor preoțești de la stat.

Concurenții au ași așterne cererile instruite conform normelor în vigoare, până la termenul sus indicat subsemnatului oficiu, și sunt poștiți ca să se prezinte în vre o Duminică sau sâmbătă la sf. biserică.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Cluj în conțelegere cu comitetul parohial. Cluj, 28 Martie 1905.

Tuliu Roșescu
protopresbiter.

Nr. 189/905.

[93] 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III **Laz**, protopresbiteratului Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele fasonate în tabela B. pentru întregirea de la stat.

Concurenții au să și așterne cererile, instruite conform normelor din vigoare, în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopresbiterat, și a se prezenta înainte de alegere poporului în biserică spre a cânta, respective a celebrea și cuvânta.

Sebeș, 30 Martie 1905.

Oficiul protopresbiterat al Sebeșului, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Sergiu Medean
protopresbiter.

Atențiune!

50.000 părechi de ghete.

4 părechi de ghete cu numai fl. 2-80.

Falimentând mai multe fabrici mari am fost încredințat a desfășura o cantitate mare de ghete sub prețul producției. Vind deci ori cui 1 păreche de ghete cu șireturi pentru domni și 1 păreche pentru dame, de piele, brun ori negru galoșate, cu talpă bine bătută cu cuie, apoi 1 păreche de ghete de modă pentru domni și 1 păreche pentru dame, cu parșal foarte elegant, fasonul cel mai nou de vară, foarte drăguți și ușori. Tote 4 părechile costă numai 2 fl. 80 cr. și se pot procura cu ramburs sau trimițându-se banii înainte de la

[74] 2-2

S. Urbach, Schuh-Export, Krakau 54/K.

Schimbul este admis; dacă nu convine se retrimit banii, astfel că ori ce risc este eschis cu deservire

Nr. 113 1905.

[97] 2-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa primă **Cața**, protopresbiteratului tractului Cohalm, devenită vacantă prin mărta parohului **Ioan Mircea**, se scrie conform venerabilului ordin consistorial din 15 Februarie a. c. nr. 1147 Bis., concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în cota B pentru întregirea veniturilor preoțești de la stat.

Concurenții și vor trimite suplicile concursuale instruite conform normelor din vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterat în Sighișoara (Segesvár) până la termenul susindicat, și se vor prezenta în vre o Duminică sau sâmbătă înaintea alegătorilor pentru a cânta și a cuvânta, eventual și a celebra.

Oficiul protopresbiterat român gr. or. al tractului Cohalm, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Sighișoara, 8 Martie 1905.

Dimitrie Moldovan
protopop, ca admin.

Pretutindeni, chiar la țară, se caută persoane onorabile și esperte, capabile de a se ocupa cu vânzarea unui articol foarte avantajos și lesne de plasat. Capital nu e necesar. Mari beneficii de realizat! Ori cine poate să se ocupe chiar și în mod accesoric. Condiții excepționale și salariu fix câteva sute de corone pe lună, în cas de activitate urmată cu succes. (73) 8-10

A se scrie sub A 78 la ziar.

Struguri de masă

în nenumărate sorte alese, curățenia soiului se garantează, apoi cea mai bună colecție de

frunzișuri

tote nobilitări de prima calitate, liferază

Prima plantație pentru nobilitarea viței

de pe Târnave

Proprietariu: Fr. Caspari Mediaș (Medgyes, (84b) 4 (Transilvania).

Lista prețurilor ilustrată gratis și franco.

Requisite de scris se pot procura de la **Librăria arhidieceșană.**

— Efectuirea se face în 24 zile. —

Icone sfinte pentru Iconostase

pictate pe tinichea, mărimea 26/32 cm.

Grupa I.

Sf. George, Sf. Ilie, Cuvioasa Paraschiva, Sf. Dumitru, Sf. Erarch Nicolae.

Prețul: simple 6-50, fine 10, f. fine 13-50 cor.

Grupa II.

Botezul Domnului, SS. Apostoli Petru și Pavel, Constantin și Elena, SS. Arch. Mihail și Gavriil.

Prețul: simple 7, fine 10, f. fine 14 cor.

Grupa III.

Tăierea împrejur, Intimpinarea Domnului, Erarhii Vasile, Grigorie și Ioan, Intrarea în Ierusalim, Învierea Domnului, Înălțarea Domnului, Duminica tuturor sfinților, Nașterea sfântului Ioan Botezătorului, Schimbarea la față, Adormirea Maicei Domnului, Nașterea Maicei Domnului, Nașterea Domnului.

Prețul: simple 9-50, fine 13-50, f. fine 19 cor.

Librăria arhidieceșană.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia arhidieceșană:**

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rânduella Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Duminică, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmosele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu **1-60 cor.**, legat în piele cu copcii galbene **3-20 cor.** plus porto postal **30 bani.** Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei arhidieceșane.

Redactor responsabil Teodor V. Ian.

Piানেle Bösendorfer

stau și acum la locul prim, „afară de concurs”, și sunt în deoște recunoscute ca cele mai bune pian, atât pentru saloane, cât și pentru sale de concert. În Austro-Ungaria sunt neîntrecute. Dovada cea mai eclatantă o dau programele tuturor pianistilor renumiți, cari în Budapesta, Graz, Praga, Viena etc., concertază exclusiv cu pian Bösendorfer.

Sunetul ales și puternic, de un farmec neasemănat, și minunatul mod cum se cântă la aceste pian, procură cântătorului plăcerea de a presta neîmpedecat ceea-ce pôte.

Bösendorfer a făcut școlă.

Cu mult zel și iscusință i-a urmat

Francisc Wirth, constructor de pian reg. grecesc de curte.

construind un pian solid și fin lucrat (premiu de stat, medalii de aur, diplome de onore) în 3 modele de salon, cu 420, 450 și 500 fl. Cu astfel de prețuri subscrișul nu a mai aflat pe piața Vienei pian de executare așa fină. În Ungaria sunt foarte plăcute pianele lui **Fr. Wirth**, pentru sunetul lor viu și curat ca argintul, și pentru neobiceșnuta durabilitate a acestuia; indeosebi este cântat acolo, unde numai rar se pôte afla acordator.

Frații Stingl, fabrică de pian c. ș. r. de curte reprezentați prin 5 modele, de la 300—700 fl., cu registru (pedal) de harfă (Harfenzug), claviatură reformată. Pianele foarte plăcute.

Cui îi place ton dulce și melodios, să-și cumpere pianul lui **W. Fritz & fiu.** Renumele bine întemeiat al acestei firme solide (fondată în 1804) asigură cumpărătorului deplină și durabilă mulțămire. Mignon 470 fl., pian scurtat (Stutzflügel) 500 fl.

Eminentul fabricat al lui **Proksch**; pianul cu registru mut 420 fl., mignon 500 fl. Pianine bune **Hözl & Heitzmann** de la 320—380 fl.

De la firme mai noue se află în deposit instrumente drăguțe cu 250, 280 și 320 fl.; asemenea pian cu registru mut (Stummzug), așa-numite „Harfen-Pianino”. (O invenție binefăcătoare pentru împrejurimea celui ce învață.)

Pianine berlineze de prima calitate.

Harmoniu pentru școle și casă **Mannborg—Lipsca** cu 100 fl. și 230 fl.

Inchiriare de instrumente cu prețuri eștine.

Primul deposit transilvan de pian și harmoniuri

Victor de Heldenberg

(4) 49—

Sibiu (Nagyszeben), strada cisnădiei nr. 9, etagiul I.

In prjma esamenelor!

In prjma esamenelor!

Scrisori de esamen (propise)

pentru scrierea română, germană și dictando tipărite în Tipografia arhidieceșană, în coloare vână, pe hârtie foarte fină, mărime 24/31 cm.

Prețul: de bucată 2 fl.; 100 bucăți 1-30 cor. și porto p ostl. Comandele din afară se eșcutează imediat.

Librăria tipografiei arhidieceșane

Cruce sau stea duplă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și inviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bôle

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

aparatură vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, țiuțuri de ureche, bătăie de inimă, șgirciuri de inimă, asma, auzul greu, șgirciuri de stomac, lipsa poștei de mâncare, receală la mâni și picicre, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate incurse din tote părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimit banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” de-ore-ce „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieștinăteea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6. — folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi [2] 129 de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4. — folosibil la copcii și femei de constituție foarte slabă.

Eșpediție din centru și locul de vânzare pentru țără și strălnătate e: **MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V colțul strada Kálmán.**

La Librăria Tipografiei arhidieceșane din Sibiu se află de vânzare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Înaltpreasânției Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnița de tote zilele. — Polunoșnița Sâmbetei. — Rânduella Utreniei — Ciasul dintăiu, al doilea și al șeselea. — Rânduella Obedniței. — Ciasul al nouălea. — Rânduella Vecerniei. — Pavecernița cea mică și cea mare. — Slușba sfinte cuminecături. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morțior. — Troparele preste săptămână. — Troparele și Condacele sfinților de obște după rânduella Sinacsariului. — Bogorodicele troparelor ce se cântă preste tot anul la Vecernie și la Utrenie. — Sinacsariul pe tote lunile. — Păschălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începând cu anul 1901 până inclusiv 1952. — Explicare despre rubricile Păschăliei și folosirea acelor. — Însemnarea cum se cetesc Evangeliile Vosresnelor dela Duminica întâia după Rusalii, a tuturor sfinților, până la a cincia Duminică din Postul mare, preste toti ani.

Format octav, 397 pag. Prețul broșat 2 cor., legat în pânză 2 cor. 40 fil., legat în piele roșie cu copcii 4 cor.

Editor și tiparul Tipografiei arhidieceșane.